

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 306/2011-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť I. K., B., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Prešove pod sp. zn. 6 Co 31/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júna 2011 doručená sťažnosť I. K., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Prešove (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 6 Co 31/2010. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 6. júna 2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 C 184/89 bolo určené, že výpoveď daná sťažovateľovi z pracovného pomeru 14. novembra 1988 je neplatná. Znamená to, že pracovný pomer sťažovateľa ďalej trval a nebol dosiaľ legitímne ukončený. Napriek tomu však od 2. augusta 1991 nedochádza ku skutočnému naplneniu pracovného pomeru prácou, a to v dôsledku obštrukcií, najmä zo strany súdov a prokuratúry. Sťažovateľovi tým vznikajú obrovské škody tak materiálne, ako aj nemajetkové, zdravotné či iné. To bolo dôvodom podania žaloby okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 137/2007, pričom sťažovateľ nepochopiteľne neuspel. Náš právny poriadok nepozná právny inštitút „deklarátorného rozsudku“, ktorý nikoho na nič nezaväzuje. Keď podľa neschopných súdov nebolo naozaj možné rozsudok okresného súdu vo veci sp. zn. 4 C 184/89 vykonať, prečo ho potom okresný súd nevykonáva na základe § 365 Občianskeho súdneho poriadku, keďže sťažovateľ dal takýto nový podnet. Domáhal sa aj náhrady mzdy a iných zákonných náležitostí, ale vždy bezvýsledne. Sťažovateľ i naďalej trvá na tom, že exekúcia nebola ukončená. Je nezmyslom tvrdenie, že na základe rozsudku okresného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. 4 C 184/89 nemal sťažovateľ žiadny vynutiteľný nárok na pridelenie práce. Rozsudky všeobecných súdov sú nielen totálne nezákonné, svojvoľné a neústavné, ale aj zmanipulované a doslova iracionálne. Rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi doručený 29. apríla 2011.

Sťažovateľ navrhuje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy a dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 6 Co 31/2010 s tým, aby bol rozsudok krajského súdu zo 17. marca 2011 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Požaduje tiež spravodlivé finančné zadostučinenie vo výške 33 000 €, ako aj náhradu trov konania.

Z rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 31/2010 zo 17. marca 2011 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 137/2007-87 z 3. augusta 2010. Podľa zistení krajského súdu rozsudkom okresného súdu č. k. 4 C 184/89-191 zo 16. januára 1991 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 18 Co 25/91-224 z 19. júla 1991 bolo určené, že výpoveď z pracovného pomeru daná sťažovateľovi je neplatná,

a zamestnávateľovi bolo uložené nahradiť trovy konania. Sťažovateľ 25. mája 1998 podal okresnému súdu návrh na výkon rozsudku, ktorým bola určená neplatnosť jeho prepustenia z práce. K vykonaniu rozsudku však nikdy nedošlo, s výnimkou trov konania. Podľa názoru krajského súdu rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 184/89-191 zo 16. januára 1991 ako sťažovateľom prezentovaný exekučný titul neukladal vo veci samej povinnému subjektu žiadnu takú povinnosť, ktorá by predstavovala vynutiteľný záväzok. Za takéhoto stavu objektívne nemohlo dôjsť postupom exekučného súdu ku vzniku majetkovej škody nevyhovením právoplatne priznaného plnenia. Jediné vymožitelné plnenie podľa exekučného titulu predstavovali trovy základného konania, ktoré však exekútor vymohol. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme nemožno spochybníť tvrdenie sťažovateľa, že došlo k porušeniu jeho práva na exekučné konanie bez zbytočných prietáhov v súvislosti s vymáhaním trov konania. Tieto prietahy konštatoval už ústavný súd, ako aj Európsky súd pre ľudské práva. Priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 6 000 € znamená, že sťažovateľa už nemožno považovať za obeť porušenia označeného práva. Krajský súd napokon poznamenáva, že sťažovateľovi bolo opakovane aj zo strany ústavného súdu naznačené, akým spôsobom má chrániť svoje práva vyplývajúce z neplatného skončenia pracovného pomeru.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko

odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Podstatou sťažnosti je skutočnosť, že hoci právoplatným rozsudkom všeobecných súdov bola vyslovená neplatnosť výpovede z pracovného pomeru danej sťažovateľovi zamestnávateľom, napriek tomu nedošlo k žiadnej náprave, pretože sťažovateľovi ani nebola po vyslovení neplatnosti výpovede poskytovaná práca, ale ani vyplácaná náhrada ušlej mzdy. Sťažovateľ sa pokúšal dosiahnuť nápravu takým spôsobom, že podal návrh na výkon rozhodnutia (neskôr na začatie exekúcie), pričom za exekučný titul označil rozsudok okresného súdu, ktorým bola neplatnosť výpovede z pracovného pomeru určená. Ani v konaní o výkone rozhodnutia, ale ani v exekučnom konaní sťažovateľ neuspel podľa svojich predstáv, pretože všeobecné súdy nevynútili od zamestnávateľa ani poskytovanie práce pre sťažovateľa, ale ani náhradu ušlej mzdy. Práve preto považoval sťažovateľ úradný postup v rámci výkonu rozhodnutia, resp. exekúcie za nesprávny a podal žalobu o náhradu škody proti Slovenskej republike–zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, a to z titulu nesprávneho úradného postupu všeobecných súdov v rámci výkonu rozhodnutia, resp. exekúcie.

Podľa názoru ústavného súdu argumentácia krajského súdu je dostatočná a presvedčivá. V žiadnom prípade ju nemožno považovať za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú. Niet teda ani príčiny na to, aby ústavný súd do veci zasiahol. Na tomto závere nemôže nič zmeniť okolnosť, že sťažovateľ má na celú vec odlišný názor a s rozsudkami všeobecných súdov nesúhlasí. Táto okolnosť totiž sama osebe nemôže spôsobiť porušenie označených práv sťažovateľa.

Napokon treba zdôrazniť, že tzv. určujúce rozsudky nemožno vykonať (exekvovať), a to preto, že neobsahujú výrok na plnenie. Pokiaľ by bol sťažovateľ žiadal, aby okresný súd okrem určenia, že výpoveď z pracovného pomeru je neplatná, uložil zamestnávateľovi vo výroku svojho rozsudku aj povinnosť poskytovať sťažovateľovi určitú konkrétnu prácu, potom by bol takýto rozsudok v uvedenom výroku vykonateľný.

Sťažovateľovi nič nebránilo požadovať od zamestnávateľa náhradu ušlej mzdy za to, že po právoplatnom určení neplatnosti výpovede mu odmietol poskytovať prácu, a teda mu znemožnil dosiahnuť mzdu za vykonanú prácu. Takúto požiadavku by však musel uplatniť osobitnou žalobou tak, aby mal k dispozícii exekučný titul na vymoženie náhrady ušlej mzdy.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2011